

કનસર્ટિના ચાવીબુક,
 યાને
 કનસર્ટિના વગાડવાની ચુકિતની ચોપડી.

૨૦૨૬ ભાગ ૧ લો. ૨૦૨૬

અશાવરી, કલ્યાણ, કોરીયા, કાહારવા, અમાય, જોગીયા,
 છલ્લા, છંજોટી, ખોલુ, ખિહાર, ભેરવી, ભોપાલી,
 સારંગ, સોરઠ, સોહિની, હાદર, ઈ. તર્જની
 મસનવી, હુમરી, લાવની ગઝલ, વિં

વાદ્ય

અમુક દ્રશ્યે ચિત્રનાગરો વગરહરનાદે ચિત્રી શકે માટે કન-
 સર્ટિનાની ગનગરુ-વાગ્ધુ વગાડીને લેવાની રીત, વાગ્ધુ
 વગાડવાની રીત વિગેરે વાગ્ધોના વિષયો સાથે.

અનાવનાર,
 પ્રેમ. મહેરઅલી.

—૦૦૬૦૧૦૦—

કનસાદિના ચાવીબુક.

કનસાદિનાની સમજાણ.

કનસાદિના ધણી તરફના આવે છે, પણ સાધારણ રીતે હાલ જે વપરાય છે તેમાં ૧૧ ચાવીઓ જમાણી બાબતુએ અને ૧૦ ચાવીઓ રાખી બાબતુએ મળીને ૨૧ ચાવીઓ આવે છે અને તેની ધમણ (યાને જેમાં પવન ભરાય છે તે) આઠ સત્રવાળી આવે છે. હવેથી કનસાદિનાને આપણે બાબતુ કરીને કહીશું.

બાબતુ તપાસીને લેવાની રીત.

પહેલાં તે બાબતમાં જે બાબતુએ ૧૧ ચાવીઓ હોય તે બાબતુનો છોંટીઓ જમાણા હાથમાં પરેરવો અને ૧૦ ચાવીવાળી બાબતુનો રાખા હાથમાં પરેરી, જમાણા હાથ તરફની ૧૧ મી ચાવી (જે બીજી ચાવીને લઈ જીવી અંગુઠા આગળ આવે છે) તેને અંગુઠાથી ઢાળી હાથોને ખેંચી બાબતને લાંબું કરવું. લાંબું કીધા બાદ કોઈની બાબતુની એકે ચાવી દબાવ્યાવગર લીમા હાથે બાબતને જરા જરા ઢાળી તપાસીને જોવું કે ધમણમાંથી કોઈની ફેકાણિયી પવન બહાર નિકળે છે? જો ધમણમાંથી પવન બહાર નિકળતો હોય તો ધમણમાં સુરાખ યા ફાટ હશે અને તે સાઈ સમજવું નહીં. એ પ્રમાણે તપાસીને જોતાં જે ધમણમાંથી પવન બહાર નહીં નિકળતો હોય તે સાઈ સમજવું. પછી હલકું યા હોળું લેવું તે પોતાની મરજીપર આધાર રાખે છે.

વાજાની ચાવીઓની તપાસ.

વાબતને ખેંચી લાંબું કરતી વખતે અને પાછું ઢાળીને ખેંસાડતી વખતે જે જે ચાવીપર આપણા અંગળાં મૂકશું તે તે ચાવી પોત

પોતાનો સરોદ કહાડશે. પહેલાં જમણા હાથની આવીઓની તપાસ લેવી—પહેલા નમ્પરની આવીપર આંગળી મૂકીને વાજને ખેંચી અવાજ કહાડવો અને વળી (વાજને) દાખીને પણ અવાજ કહાડવો, અને તે અવાજને તપાસી સાંભળવો કે તે ખોખરો અવાજ ન હોય; જેમ માણસનો સાદ ખેંચી ગયો હોય ને પછી જેમ ટુટ્યો કુટ્યો અવાજ નીકળે છે તેમ ટુટ્યો અવાજ ન હોવો જોઈએ; પણ જો સંગીત અને એક તારનો અવાજ હોય તો સારું સમજવો. અને એ પ્રમાણે જમણા તથા ડાખા હાથની સર્વે આવીઓ એક પછી એક તપાસવી. પણ જમણા હાથ તરફની અંગુઠ આંગળીની ૧ આવીમાંથી અવાજ નિકળતો નથી એ આવી વાજમાં ઝટ પવન લેવાને તથા ખહાર કાઢવાને દખાવ્યામાં આવે છે જેથી ગાયનો વગાડતી વખતે વાજને ઘણી ખેંચ તાણ ન થતાં ઠીક હલકા હાથે વાગે છે.

વાજું વગાડવાની ટુંકી સમજણ.

વાજું ખેંચી રીતે વાગે છે—એક તો ખેંચી લાંબું કરતાં અવાજ નિકળે છે અને બીજું ખેંચ્યા બાદ વાજને દાખવું પડે છે અને તે વખતે અવાજ નિકળે છે. હવે આ બુકમાં વાજને ખેંચી વગાડવાની નિશાની તરીકે આવીની ઉપરની ખાજુએ મીંડા કીધાં છે જેમ કે ૧ આ એકડા બગડાની ઉપરની ખાજુએ મીંડુ છે તો (તે આવીપર આંગળી મૂકીને) વાજને ખેંચી લાંબું કરતાં વગાડવું. અને વાજને દાખી વગાડવાની નિશાની તરીકે આવીની નીચેની ખાજુએ મીંડા કીધાં છે. જેમ કે ૨ આ એકડા ત્રગડાની નીચેની ખાજુએ મીંડું છે તો (સમજવું જે તે નમ્પરની આવીપર આંગળી મૂકીને) વાજને દાખી વગાડવું. ટુંકામાં સમજવું કે મીંડું ઉપર હોય તો વાજને ખેંચી લાંબું કરતાં વગાડવું અને જો મીંડું નીચે હોય તો દાખી વગાડવું.

વળી વાજું ખેંચે હાથે વાગે છે. યાને—ખેંચે તરફની આવીઓ

પર આંગળાં નાખી વગાડવામાં આવે છે. જમણા હાથની અને ડાબા હાથની ચાવીની સમજણ આ બુકમાં એમ છે કે ઉપરનો જે આંકડો હોય તે જમણા હાથની ચાવી સમજવી અને નીચેનો આંકડો હોય તે ડાબા હાથની ચાવી સમજવી. જેમકે ૧ એમાં એ-કડો ઉપર છે તે સીધા હાથની (પહેલા નમ્બરની) ચાવી સમજવી અને ખગડો નીચે છે તે ડાબા હાથની (બીજા નમ્બરની) ચાવી સમજવી. એ પ્રમાણે જે આંકડો ઉપર હોય તે જમણા હાથની ચાવી સમજવી અને નીચે હોય તે ડાબા હાથની ચાવી સમજવી.

હવે સીધા હાથની ૧ લા નમ્બરની ચાવી વાજાને દાખીને વગાડતાં તેની સાથે ડાબા હાથની કઈ ચાવી લેવી? બીજું સીધા હાથની ૬ લા નમ્બરની ચાવી વાજાને ખેંચીને વગાડતાં તેની સાથે ડાબા હાથની કઈ ચાવી લેવી? અને એ પ્રમાણે જમણા હાથની દરેક ચાવીની સાથે ડાબા હાથની કઈ કઈ ચાવી લેવી તેની સમજણ નીચે છે.

વાજાને દાખી વગાડવાની ચાવીઓ.

	૧	૨	૩	૪	૭	૮	સીધા હાથની.
ડાબા હાથની.	૩	૪	૫	૮	૯	૧૦	

દાખી વગાડવું છે તેથી મીંડાં નીચે છે.

(ઉપલી ચાવીઓ વાજાને દાખી વગાડવામાં આવે પણ ખેંચીને વગાડવામાં આવેજ નહીં.

વાજાને ખેંચી વગાડવાની ચાવીઓ.

	૧	૨	૩	૪	૫	૭	૮	૯	સીધા હાથની.
ડાબા હાથની.	૨	૩	૪	૫	૭	૮	૯	૧૦	

ખેંચી વગાડવું છે તેથી મીંડાં ઉપર છે.

નીચે જુદી જુદી ત્રણ નોટ આપી છે તે પ્રમાણે વાજનને ખે-
ચતાં અને દાખતાં (જે જે નમ્પરની ચાવીઓ લખી છે તે તે
નમ્પરપર) આંગળાં ફેરવતાં જરૂં અને ધીમે ધીમે વગારતાં રહેવું
અને તેપર આંગળાં પાકાં ખેસાડવાં (એ ત્રણ નોટોઉપર આંગળાં
ખેસાડવાને પહેલાં તો અઘરું લાગશે પણ કદી કંટાળો ખાવો નહીં
અને ઉતાવળ કરી મૂકી દેવું નહીં, પણ ઘણી ધીરજથી ધ્યાન રાખી
આંગળાં ફેરવતાં અને વગાડતાં વગાડતાં આંગળાં ખેસાડવા. એ
ત્રણ નોટોપર આંગળાં ખેસી જવાથી આગળ ગાયનો વગાડવાને
ધારું સહેલું થઈ પડશે.

નોંદ ૧ હી.

[illegible]

(દાણી વાર એકજ ચાવીપર એકથી વધુ મીંઠા આવે છે તેની સમજણ એ જે જટલાં મીંઠા હોય તેટલા ઢોકા આંગળીથી તેજ ચાવીને મારવા અને વાળને દાખવાનું હોય તો દાખતા જવું અને ખેંચવાનું હોય તો ખેંચતા જવું. એને આપણે હુમકી કહીશું.) તેપર હાથ ખેસાડવાને સારૂ નીચે ખીન્ત નમ્પરની નોટ આપી છે.

નોંદ ૨ જી.

$\begin{array}{cccccccccccccccc}
\circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ \\
9 & 9 & 2 & 2 & 3 & 3 & 8 & & 3 & 3 & 2 & 2 & 9 & 9 \\
2 & 3 & 3 & 8 & 8 & 4 & 4 & & 4 & 8 & 8 & 3 & 3 & 2 \\
\circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ & \circ
\end{array}$

(ઘણી વખતે વાળું ખેંચી યા દાખી વગાડતી વખતે એક પછી એક બે બે ત્રણ ત્રણ ચાવીઓ વગાડવી પડે છે માટે નીચે નમૂના ત્રીજાની નોટ આપી છે.)

નોટ ૩ જી.

૧	૨	૩	૪	૩	૨	૨	૧
૩	૪	૪	૫	૫	૪	૩	૨

(યાને વાળું દખાવતાં દખાવતાં થોડીવાર એક ચાવી વગાડવી અને થોડી વાર બીજી વગાડવી. તેમજ ખેંચતાં પણ સમજવું.)

નં ૨ અસાવરી-મસનવી.

અરે કોન હએ વુ તેરા કયા હએ નામ,

૨	૩	૨	૩	૩	૪	૩	૩	૨
૪	૪	૪	૪	૫	૫	૫	૪	૪

મુખા મરી કી વુને ખરહમ તમામ-અરે કોન. ૧.

૧	૨	૧	૨	૨	૩	૨	૨	૧
૩	૩	૩	૩	૪	૪	૪	૩	૩

ઉપરું ગાયન ઇન્દ્રસભામાંનું એક છે. એ ગાયનની બીજી ઘણી લીટીઓ યાને પાઠ છે તે સર્વે ઉપલીજ નોટથી વાગશે, બસકે કોઈબી ગાયન ઉપસા રાગનું હશે તે સર્વે ઉપલી નોટથીજ વાગશે માટે આ બુકમાં દરેક ગાયનનો એક એક પાઠ લખીને તેની ચાવીઓ બતાવી છે અને તેજ ચાવીઓપર તે રાગનું ગમે તે ગાયન વગાડશે તો તે વાગશે.

(૬)

નં ૨ જીલ્લા-પીલુ-કવિતા.

રાજા હું મઝે કામકા ઝોર ધન્દર મેરા નામ, અજી લો.

૧	૨	૨	૩	૩	૪	૩	૩	૨	૨	૨
૩	૩	૪	૪	૫	૫	૫	૪	૪	૪	૩

ખીન પરીઝાકે દીકકે નહીં મુજે આરામ.

૧	૨	૨	૨	૧	૨	૩	૩	૨	૨	૧
૩	૩	૪	૩	૩	૩	૫	૪	૪	૩	૩

નં ૩ ધન્દ્રસભા-ભાએરવી-મસનવી-ખીખરે ચહેરે પે વો-તર્જ.

વસલકી તેરી કમમ ધરમે હઝે ખાના મુજકો,

૧	૨	૨	૨	૧	૧	૧	૨	૩	૨
૩	૩	૪	૩	૩	૨	૩	૩	૪	૪

ન ખખરદાર અબી હાય લગાના મુજકો.

૧	૨	૨	૩	૩	૩	૩	૨	૨	૨	૧
૩	૩	૪	૪	૫	૪	૫	૪	૪	૩	૪

નં ૪ ધન્દ્રસભા-જીલ્લા-મસનવી.

ધરસે યહાં કોન ખુદકે લીઝે લાયા મુજકો,

૧	૨	૩	૨	૩	૩	૨	૨	૩	૩	૨
૩	૩	૪	૪	૫	૪	૪	૩	૫	૪	૪

(૭)

કીચ સીતમગારને સોતેસે જગાયા મુજકો-ધરસે. ૧.

૧ ૨ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨ ૨ ૨ ૨ ૧
૩ ૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪ ૩ ૪ ૩ ૩

હકને કયા ખવામે પરેશાન દીખાયા મુજકો,

૩ ૪ ૩ ૩ ૨ ૨ ૩ ૩ ૨
૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૩ ૫ ૪ ૪

નં૦ ૫ ઇન્દ્રસભા-કાફી-મસનવો.

સરપે આંખોપે કલેજે પે ખીકાળે તુજકો;

૧ ૨ ૧ ૨ ૨ ૩ ૨ ૨ ૧
૩ ૩ ૩ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩

આ મેરે પાસ ગલેસે મઝે લગા લુ તુજકો-સરપે. ૧.

૮ ૭ ૭ ૭ ૭ ૬ ૭ ૬ ૩ ૨ ૨ ૨
૯ ૯ ૮ ૯ ૮ ૮ ૮ ૪ ૪ ૩ ૪

દીલો જાંસે મુજે ભાતી હઝે અદાઝે તેરી,

૨ ૩ ૩ ૩ ૩ ૪ ૭ ૮ ૭ ૭ ૬
૪ ૪ ૫ ૪ ૫ ૫ ૯ ૯ ૯ ૮ ૮

નં૦ ૬ સારંગ-ગઝલ-દારે ફનાસે દીલકો-તર્જ.

અંદર ઝમીકે ઇશક હઝે ઇશક આમમાનમેં,

૧ ૨ ૧ ૧ * ૧ * * ૧ ૨ ૧ ૧
૩ ૩ ૩ ૨ ૫ ૨ ૫ ૫ ૨ ૩ ૨ ૩

(૮)

કુચ ધરિકે સીવા નહીં કૌનો મકાનમે' - અંદર. ૧.

૧	૨	૨	૨	૧	૨	૨	૩	૨	૨	૧
૩	૩	૪	૩	૩	૩	૪	૪	૪	૩	૩

ઉપસી પહેસી લીટીમાં જીયાં * આવું કુલ છે એટલે કે ત્યાં સીવા હાથની આવી કોઈ નથી એમ સમજવું પણ ફક્ત નીચેની ઠાપા હાથનીજ આવી દાખી વગાડવું. વળી તેજ લાઈનમાં ૦ આવી નીશાની બે કસો નીચે છે એટલે સમજવું જે એ બેકે કસો સાથેજ દખાવી વગાડવું. અને એ પ્રમાણે બીજા કોઈ ઠેકાણે હોય તો એજ પ્રમાણે સમજવું.

નં ૭ મરસીઆ - ગઝલ - અલીફસે તુ યાદ કર - તર્જ.

દાયમ પડા હુવા તેરે ધરપર નહીં હું મઝમે,

૬	૭	૭	૬	૭	૬	૬	૨	૨	૪	૩
૮	૮	૯	૮	૮	૮	૭	૩	૪	૫	૫

આક એસી જીંદગી પ કે પરપર નહીં હું મઝમે - દાયમ. ૧.

૩	૪	૭	૮	૭	૬	૭	૭	૭
૫	૫	૯	૯	૯	૮	૮	૯	૮

નં ૮ જીલા - ગઝલ - સબામે આમદે નીલમ - તર્જ.

તુમારા દીલ અગર હમસે શીરા હઝમે,

૨	૩	૪	૩	૩	૨	૧	૨	૨	૩	૩
૪	૪	૫	૫	૪	૪	૩	૩	૪	૪	૫

(૯)

તો બહેતર હમ્મે હમારાબી ખુદા હમ્મે.-તુમારા દીલ.

૭	૮	૭	૭	૮	૭	૭	૬
૯	૯	૮	૯	૯	૮	૮	

નં ૯ બેહાગ-ગઝલ.

ખુશીસે કાઠ લે દીલદાર ગરદન,

૨	૩	૪	૩	૩	૨	૧	૨	૨	૧
૪	૪	૫	૫	૪	૪	૩	૩	૪	૩

યે હાઝીર હમ્મે ઝરે બાઝર ગરદન-ખુશીસે. ૧.

૨	૩	૭	૮	૭	૬	૭	૭	૬
૪	૫	૯	૯	૯	૮	૮	૯	૮

નં ૧૦ કલ્યાન-ભોપાલી-ગઝલ-આપકા મુશતાક હું-તબી.

તુ અમ્મે તૂરે ચશમ હમ્મે કીસ ધ્યાનમે,

૧	૧	૧	૨	૨	૨	૧	૩	૨	૨	૧
૩	૨	૩	૩	૪	૩	૩	૪	૪	૩	૩

કયું અકેલી આઠ હસિ અમ્મેવાનમે.-તુ અમ્મે. ૧.

૧	૨	૩	૨	૨	૨	૨	૧
૩	૪	૪	૪	૩	૪	૩	૩

(૧૦)

નં ૧૧ કાકી-ગઝલ-અપક બતાકે મુજે દીલરખાને-તર્જ.

અબસ મતા ન હમે ધરકસે કુછ કામ નહી,

૨ ૨ ૨ ૩ ૪ ૮ ૭ ૭ ૬ ૩ ૨ ૨ ૧ ૨ ૨
૪ ૩ ૪ ૫ ૫ ૯ ૯ ૮ ૮ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૪

કીતામે મહોબતમે હમ લીખાતે નામ નહી.-અબસ. ૧.

૨ ૩ ૭ ૮ ૮ ૮ ૭ ૭ ૭ ૮ ૭ ૭ ૬
૪ ૫ ૯ ૯ ૧૦ ૯ ૯ ૮ ૯ ૯ ૯ ૮ ૮

નં ૧૨ સોરઠ-ગઝલ-શરમીંદા કમર હમ્મે તેરી તશવીર-તર્જ.

દીવાના કીયા ખવાબમે શય આકે કીસીને,

૭ ૭ ૮ ૭ ૭ ૬ ૬ ૨ ૨ ૩ ૭ ૮ ૭
૮ ૯ ૯ ૮ ૯ ૮ ૭ ૩ ૪ ૫ ૮ ૯ ૯

મેહોશ કીયા ચહેરેકા દીખલાકે કીસીને,

૭ ૭ ૮ ૮ ૮ ૭ ૭ ૬ ૭ ૮ ૭
૮ ૯ ૯ ૧૦ ૯ ૯ ૮ ૮ ૮ ૯ ૯

બલા દીખલાકે કીસીને.-દીવાના કીયા. ૧.

૭ ૭ ૬ ૭ ૮ ૭
૯ ૮ ૮ ૮ ૯ ૯

નં ૧૩ ભએરવી-ગઝલ-હોતા હમ્મે કોઈ આતમે-તર્જ.

મરતા હું તેરે હીજમે અમ્મે ચાર ખખર લે,

૮ ૭ ૭ ૭ ૮ ૮ ૭ ૭
૯ ૯ ૮ ૯ ૯ ૧૦ ૯ ૯ ૮

(૧૧)

અપ્પ જાનસે જાતા હમ્મે ચે ખીમાર ખપ્પર લે.-મરતા. ૧.

૨ ૩ ૪ ૩ ૨ ૩ ૪ ૩ ૩ ૨ ૨
 ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૩ ૪

નં ૧૪ જીંજોટી-ગઝલ-ગમ્મેરત આધ તુજકો-તર્જ.

તાપ ઉસકે દેખનેકી ન લામ્મે ચલે ગમ્મે,

૧ ૨ ૩ ૩ ૭ ૮ ૭ ૭ ૬ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨
 ૩ ૪ ૪ ૫ ૯ ૯ ૯ ૮ ૮ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪

કયા કયા પરી જવાન ચે આમ્મે ચલે ગમ્મે-તાપ ઉસકે. ૧.

૩ ૭ ૮ ૭ ૭ ૬ ૭ ૭ ૭
 ૫ ૯ ૯ ૯ ૮ ૮ ૯ ૮ ૯

નં ૧૫ કલ્યાન-ગઝલ.

તફકા હોતા હમ્મે ઐસાબી ગુલઅંદામ કહી,

૧ ૨ ૨ ૩ ૪ ૩ ૨ ૨ ૨
 ૩ ૩ ૪ ૫ ૫ ૫ ૪ ૩ ૪

મમ્મે કહી શીશા કહી સાકી કહી જામ,

૨ ૩ ૪ ૩ ૨ ૪ ૩ ૨
 ૪ ૫ ૫ ૫ ૪ ૫ ૫ ૪

બલાલો સાકી કહી જામ કહી-તફકા હોતા હમ્મે. ૧.

૨ ૨ ૪ ૩ ૨ ૨ ૨
 ૩ ૪ ૫ ૫ ૪ ૩ ૪

(१२)

दीलकी भेताप्पी न यहाँ ङ्खरेने देती हम्मि मुने,

२ ३ ४ ० ७ ७ ७ ८ ८ ७ ७ ६
४ ५ ५ ६ ६ ८ ६ ६ १० ६ ६ ८ ८

नं० १६ औसीया-गञ्ज.

आगे आलमके गुलोंसे दील लगाना पुण हम्मि,

३ ३ २ २ ३ ३ ३ २ ३ ४ ३ ३ २
५ ४ ४ ३ ५ ४ ५ ४ ४ ५ ५ ४ ४

धनदलीये भेनवाका धनदलीये भेनवाका,

८ ७ ७ ६ ८ ८ ८ ७ ७ ६
६ ६ ८ ८ ६ १० ६ ६ ८ ८

ये तरांना पुण हम्मि-भला ये तरांना पुण हम्मि-आगे. १.

२ ३ ४ ३ ३ २ १ २ २ ३ ४ ३ ३ २
४ ४ ५ ५ ४ ४ ३ ३ ४ ४ ५ ५ ४ ४

जो के दानीशमंद हो और दोस्ती नाने नहीं,

२ ३ ४ ३ ४ ३ २ ३ ४ ३ ३ २
४ ५ ५ ५ ५ ५ ४ ४ ५ ५ ४ ४

नं० १७ सोलेनी-गञ्ज-कलसे तु भेकल-तर्ज.

आज तक धर था तुमारा हममे अण्य अक्षाह हम्मि,

* १ १ २ २ १ १ * १ १ २ १ १ *
५ २ ३ ४ ३ ३ २ ५ २ ३ ३ ३ २ ५

(૧૪)

ક્રીસીક્રી આન બની હમ્મે કચા સુનો તો સહી.-સંભાષો ૧.

૮ ૭ ૮ ૮ ૭ ૭ ૬ ૩ ૨ ૨ ૨ ૩ ૩
૯ ૯ ૧૦ ૯ ૯ ૮ ૮ ૪ ૪ ૩ ૪ ૪ ૫

લડાઈ હો ચુકી અબ દુર કીજીએ ગુસ્સા,

૩ ૪ ૮ ૭ ૭ ૬ ૭ ૭ ૬
૫ ૫ ૯ ૯ ૮ ૮ ૯ ૮ ૮

નં ૨૦ બેહાગ-ગઝલ.

ગર હમને દીલ સનમકો દીયા શીર ક્રીસીકો કયા,

૧ ૨ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨ ૧ ૨ ૧ ૧
૩ ૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪ ૩ ૩ ૨ ૩

ધસ્લામ છોડ કુદ્ લીયા શીર ક્રીસીકો કયા.-ગર હમને દીલ. ૧

૩ ૨ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨ ૧ ૨ ૧ ૧
૫ ૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪ ૩ ૩ ૨ ૩

હમારી તોરે ઝીંદગી મિસ્લે હુબાબ હમ્મે,

૧ ૨ ૩ ૩ ૩ ૪ ૩ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨
૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪

નં ૨૧ ભોપાલી-ગઝલ-સુનીઆ ઝરા બ ગુફતેગો-તર્જ.

અમ્મે ગુલે બાગે ધનિજ, દીલમેં તુ અપને ગમ ન ખા.
અમ્મે મેરે શહેકે મહેલકા, દીલમેં તુ અપને ગમ ન ખા.

* ૧ ૨ ૨ ૪ ૩ ૨ ૨ ૧ ૨ ૨ ૨ ૧
૨ ૩ ૩ ૪ ૫ ૫ ૪ ૩ ૩ ૩ ૪ ૩ ૩

(૧૬)

નં ૨૪ ગઝન-કાફી-અગર આ તુરકે શીરાઝી-તર્જ.

મદદ ઈસમાલ જોગીકી હુધ હમ્મે ઇનદીનો હમપર,

૮ ૭ ૬ ૭ ૮ ૮ ૭ ૭ ૬ ૨ ૩ ૪ ૩ ૩ ૨
૯ ૯ ૮ ૮ ૯ ૧૦ ૯ ૯ ૮ ૮ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪

હુધ હમ્મે ઇનદીનો હમપર હુધ હમ્મે ઇનદીનો હમપર. ૧

૩ ૪ ૭ ૭ ૭ ૭ ૭ ૬ ૨ ૩ ૪ ૩ ૩ ૨
૫ ૫ ૯ ૮ ૯ ૯ ૮ ૮ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪

ઉડા ઇસ મહેલકો તુ આફીકાકે સીમત અમ્મે જુન અબ,

૮ ૮ ૯ ૮ ૯ ૮ ૮ ૮ ૮ ૮ ૭
૯ ૧૦ ૧૦ ૧૦ ૧૦ ૯ ૧૦ ૯ ૧૦ ૯

નં ૨૫ બેહાગ-હુમરી.

મુજે કૌન ધરસે લાયા યહાં, હાં બતાવો યે કીસકા હમ્મેગા મકાં.-મુજે.

૧ ૨ ૩ ૩ ૭ ૮ ૭ ૭ ૬ ૮ ૭ ૭ ૬ ૬ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨ ૨ ૧
૩ ૪ ૪ ૫ ૯ ૯ ૯ ૮ ૮ ૯ ૮ ૮ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪ ૩ ૩

સબ બીછડે કોઈ સંગ ન સાધી, અઝીઝોકો અપને પાંજી કહાં.-હાં બતાવો.

૨ ૩ ૭ ૮ ૮ ૮ ૭ ૮ ૮ ૭ ૭ ૭ ૮ ૭ ૭ ૬
૪ ૫ ૯ ૯ ૧૦ ૯ ૯ ૯ ૯ ૮ ૮ ૮ ૮ ૮ ૮

નં ૨૬ હોરી-હુમરી.

અછારે મારે જોબનકી ધ્યારે કહું બાત.

૨ ૩ ૨ ૨ ૧ ૧ ૧ ૨ ૨
૪ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૩ ૪

(૧૭)

કોઈક હમાવું કોઈક રલાવું, કોઈસે કરાવું મિત્રાપ-અઝારે. ૧.

૨ ૩ ૩ ૪ ૪ ૩ ૪ ૩ ૩ ૨ ૩ ૩ ૨ ૨
૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૪ ૩ ૪

નં ૨૭ હુમરી-ખમાય.

મોલી હો ઘેતો સુરત પીયારી,

૧ ૧ ૧ ૨ ૨ ૨ ૨ ૩ ૨ ૨ ૧
૩ ૨ ૩ ૩ ૪ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩

સુરત પીયારી મીઠી સુરત પીયારી-મોલી હો. ૧.

૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૨ ૨ ૨ ૩ ૨ ૨ ૧
૫ ૫ ૪ ૫ ૪ ૪ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩

લેલીકે મનમેં ખસ ગયો મજનુ,

૧ ૨ ૩ ૩ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨
૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪

પ્રીતકી લાગી કરારી હો—ઘેતો સુરત પીયારી. ૨

૩ ૩ ૩ ૩ ૨ ૨ ૨ ૩ ૨ ૨ ૨ ૩ ૨ ૨ ૧
૫ ૪ ૫ ૪ ૪ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩

નં ૨૮ દાઢરા-હુમરી-નકો જાગે રે મગારી-તર્જ.

ગરવા લગા લું સોહન મોરી પ્યારી હો,

૧ ૨ ૨ ૨ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨
૩ ૩ ૪ ૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪

(૧૮)

સોહન પ્યારી હો-મોહન પ્યારી હો—ગરવા. ૧

૨ ૩ ૩ ૨ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨
૪ ૪ ૫ ૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪
૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

લાગી લગનવા છોડું ન હરગીઝ,

૧ ૨ ૩ ૩ ૨ ૩ ૩ ૩ ૨
૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪
૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

રસીક કર મોરી બતીયાં તુ મતવારી હો-ગરવા. ૨
(ગરવા લગાજી સોહન મેરી પ્યારી હો-તેજ.)

નં ૨૬ કાફી-દાદરા-હો ગોરી આલીને નઝારા બર-તર્જ.

મઝમેં તો અઝમે આતશકૂશત આપકા ગુલામ હું,

૧ ૧ ૧ ૨ ૩ ૩ ૨ ૧ ૨ ૧ ૧
૩ ૨ ૩ ૩ ૫ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૨
૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

મઝમેં આપકા ગુલામ હું ગો શાહે જીકીરામ હું-મઝમેં તો. ૧

૨ ૩ ૩ ૩ ૪ ૩ ૩ ૨ ૨ ૩ ૩ ૨ ૧ ૨ ૧ ૧
૩ ૫ ૪ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૩ ૫ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૨
૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

અઝમે મેરે મૌલા ઝો સબસે મૌલા,

૧ ૨ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૪ ૩ ૩ ૨
૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૫ ૫ ૪ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪
૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

ચે તુમસે રખતા કામ હું મેં આપકા ગુલામ હું.
(મઝમેં આપકા ગુલામ હું ગો શાહે જીકીરામ હું-તો.)

(૧૯)

નં ૦ ૩૦ હોરી-કાગનકે દીન ચાર-તર્જ.

આયા તેરા દીલદાર, ખતીબ-

૧	૨	૨	૩	૩	૩	૩	૮
૩	૩	૪	૪	૫	૪	૫	૯

ખાસા મુળે એક દે તુ છખીલી-આયા તેરા. ૧

૭	૭	૬	૨	૩	૪	૩	૩	૨
૯	૮	૮	૪	૪	૫	૫	૪	૪

ખાસાભી દે ઓર(હરી)બગલગીરી કરલે, જાનામુળે હમે બહાર-ખતીબ.

૩	૪	૭	૮	૭	૮	૭	૮	૭	૭	૬	૨	૩	૩
૫	૫	૯	૯	૯	૯	૧૦	૯	૯	૯	૯	૮	૪	૪

નં ૦ ૩૧ દાદરા-કાફી-કંગનવા મોરા કરસ-તર્જ.

જોખનવા તેરા બરકે ઉછલ રહ્યા રે,

૨	૩	૩	૪	૩	૩	૨	૨	૨	૧	૨	૩	૩	૨
૪	૪	૫	૫	૫	૪	૪	૩	૪	૩	૩	૫	૪	૪

મોહન તેરા મુખડા, જીં ચાંદકા હો ટુકડા-જોખનવા.૧

૩	૪	૮	૭	૭	૬	૬	૭	૮	૮	૭	૭	૬
૫	૫	૯	૯	૮	૮	૮	૮	૧૦	૯	૯	૮	૮

નાઝ હમારા રે, મોહે જગ સારા રે,

૨	૩	૩	૭	૮	૭	૭	૮	૭	૭	૬
૪	૪	૫	૯	૯	૯	૮	૯	૯	૮	૮

નં ૦ ૩૨ જોગીયા-અસાવરી-હોરી-તોડે લાજીમ થેહી હમ્મે-તર્જ.

લૈલી લૈલી પુકારું મમ્મે બનમે, મેરી લૈલી બમ્મી મારે મનમે,

૧	૨	૩	૩	૭	૭	૭	૬	૩	૩	૪	૩	૩	૨	૨	૨	૨	૧
૩	૩	૪	૫	૮	૮	૮	૮	૪	૫	૫	૫	૪	૪	૩	૪	૩	૩

જાની દીલબરકો મુજમે છુડાયા,

આગે દુરકતમે જુકો જલાયા,

હુવા શમ્મેદા હુ-૧.

(લૈલી લૈલી પુકારું-તે.)

૮	૭	૮	૮	૭	૭	૭	૭	૬
૮	૮	૧૦	૮	૮	૮	૮	૮	૮

નં ૦ ૩૩ કાલીંગડા-કાહારવા-તેરા યાર સુમેદાર-તર્જ.

તેરા યાર કોટવાલ તુને કાહેકા હમ્મે ગમ.

૧	૨	૨	૧	૨	૩	૨	૨	૧
૩	૩	૪	૩	૩	૪	૪	૩	૩

તુને કાહેકા હમ્મે ગમ તુને કાહેકા હમ્મે ગમ-તેરા યાર. ૧

૨	૩	૪	૮	૭	૭	૬	૬	૭	૬
૪	૫	૫	૮	૮	૮	૮	૭	૮	૮

તેરે આતીર કયાહી ઉમદા લાઈ હમ્મે શરાબ,

૩	૨	૩	૩	૪	૩
૪	૪	૪	૫	૫	૫

નૌશ કરતો દીલસે દુર હૈયે ધંઝતેરાબ-તેરા યાર. ૨

૩	૨	૩	૩	૪	૩	૨
૪	૪	૪	૫	૫	૫	૪

(૨૧)

નં ૩૪ બનજારા.

હુધ સુધુ નીકલ ગયા તારા, મુજે છોડ ચલા રે બનજારા.

૧	°	૧	૨	૩	૩	૨	૨	૧	૨	૨	૩	૩	૨	૨	૧	
૩	°	૨	૩	૩	૫	૪	૪	૩	૩	૩	૪	૫	૪	૪	૩	૩
°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	

બાલી બાલી ઉમર બોલાવન ગમ્મે તનહા છોડકે સાજન,

°	°	૩	૨	૨	૨	૩	૩	°	°	૩	૪	૩	૩	૨
°	°	૪	૪	૩	૪	૪	૫	°	°	૫	૫	૫	૪	૪
°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°

નં ૩૫ ઇંગ્રેજી-ચંબેલી.-શુઆ પેલી ચંબેલી-તર્જ.

એમ કેમ બોલો છો વાલા ગુલનાર રે,

૧	૨	૧	૨	૨	૧	૧	૧	૨	૨
૩	૪	૩	૪	૩	૩	૨	૩	૩	૪
°	°	°	°	°	°	°	°	°	°

જોશ પેલા માલી તો લાજનો નહીં પાર રે.

૧	૨	૨	૨	૧	૨	૨	૧	૧	૧	૨	૧
૩	૩	૪	૩	૩	૪	૩	૩	૨	૩	૩	૩
°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°	°

જોશ પેલા લોગો કહેશે જાંડી નાર રે,

૧	૨	૨	૨	૨	૨
---	---	---	---	---	---

(૨૨)

નં૦ ૩૬ પદ-અમાય-ભજન રામ નામ તોરા-તર્જ.

ભાગો જલ્દ ભાગો સારે ભાગોજી વૈરાનમેં,

૧	૧	૧	૨	૧	૧	*	૧	૧	૨	૩	૨
૩	૨	૩	૩	૩	૨	૫	૨	૩	૩	૪	૪
૦		૦		૦				૦	૦	૦	૦

આતે હમ્મેં દુશ્મન વે પીએ ભાગોજી મૈદાનમેં-ભાગો. ૧.

૨	૩	૩	૩	૨	૨	૨	૩
૪	૪	૫	૪	૪	૪	૩	૪
૦		૦		૦	૦	૦	૦

નં૦ ૩૭ ધંમેજી-કલ્યાન-મેંગાલી બાબુ-તર્જ.

લટકનસે હમ્મેં જાતે જંગપર હઝરત બહાદર લટપટખાન,

૧	૨	૨	૪	૩	૨	૨	૨	૧
૩	૩	૪	૫	૫	૪	૩	૪	૩
૦		૦		૦	૦	૦	૦	૦

હાથ હમારે જીન ઐર પરીયાં, સખ હો જાવેંગે હૈરાન.-૧.

૩	૩	૨	૩	૪	૮	૭	૭	૬
૪	૫	૪	૫	૫	૯	૯	૮	૮
૦	૦	૦	૦		૦		૦	૦

લટકનસે હમ્મેં જાતે જંગપર, હઝરત બહાદર લટપટખાન-૨

૨	૨	૪
		૫

(ઉપર છે તે.)

(૨૩)

અરે કરકર ખીજલી લરજે } ૨ ૩ ૩ ૩ ૩ ૪ ૮
 ઉપરમે બાદલ ગરજે } ૪ ૪ ૫ ૪ ૫ ૫ ૯
 મેરી સંગડી મહેલીયાં લરજે } ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

સખી છાયા અખર ભરપુર, પીયા હમ્મે દુર,

૬ ૬ ૬ ૮ ૬
 ૮ ૮ ૮ ૬ ૮
 ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

અખરકર નારી-મહેલોમેં ૧

૩ ૩ ૩ ૪ ૩
 ૪ ૪ ૫ ૫ ૫
 ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

નં ૦ ૩૯ જોગીયા-આશાવરી-લાવની-મને નહીં રે અખર-તર્જ.

દેખી તેરી વફાદારી, મેરી શીકર મીઠી સારી.

૧ ૨ ૩ ૩ ૨ ૨ ૧ ૧ ૨ ૩ ૩ ૪ ૩
 ૩ ૩ ૫ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૩ ૪ ૫ ૫ ૫
 ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

આથ નહીં થી મુજકો યે મજનુ, મીલોગે શીર દીલદાર,

૨ ૩ ૩ ૪ ૮ ૧૦ ૦
 ૪ ૪ ૪ ૫ ૦ ૦ ૦

(૨૪)

તુહી ગમખવાર.-દેખી ૧.

૬ ૭ ૬ ૨
૮ ૮ ૮ ૪
૦ ૦ ૦ ૦

૧૦ ૪૦ સારંગ-લાવની-કયા કુમક ચાલ ચલતી-તર્જ.

હમ્મે બદીમેં કયા હામિલ, અરે ગાફિલ.

૨ ૨ ૧ ૧ ૧ ૨ ૨ ૨ ૧
૪ ૩ ૩ ૨ ૩ ૩ ૪ ૩ ૩
૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

એક રોઝ કરેગી તુમકો બદીતો દોઝખમેં વામિલ-હમ્મે. ૧

૧ ૨ ૨ ૨ ૩ ૨ ૨ ૨ ૧ ૧ ૧ ૨ ૨ ૨ ૧
૩ ૩ ૪ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૨ ૩ ૩ ૪ ૩ ૩
૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

ઝુલ.

મખ મીલકે જો એક હો જાએ } ૧ ૨ ૨ ૩ ૨ ૨
તુમસે રશક ફરીશ્તે ખાએ } ૩ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩
હર જગે પરાનક પાએ

સુનો મેરા જો હો આફિલ અરે ગાફિલ.

૨ ૨ ૧ ૧ ૧ ૨ ૨ ૨ ૧
૪ ૩ ૩ ૨ ૩ ૩ ૪ ૩ ૩
૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦

જાહેર ખબર

આ ચોપરી નીચે લખેલે ઠેકાણેથી
વેચાતી મળસે.

મુંબાઈ—રામવાડી આગળ બુકસેલર ઝેરીઆરજી
લોરમસજી માસ્તરની દુકાનેથી તથા ગણેશ-
વાડી આગળ બુકસેલર બાળકૃષ્ણ લલમણની
દુકાનેથી તથા કોટમાં સાપુરજી ફરામજી મા-
ડનતી દુકાનેથી વેચાતી મળસે.

મુરત—બુકસેલર ફરસનદાસ નારણદાસની દુકાનેથી
તથા મનચેરજી જમસેદજી પોસ્ટવાલાની દુકા-
નેથી વેચાતી મળસે.

ભરૂચ—બુકસેલર કાસીરામ જેભાતની દુકાનેથી વે-
ચાતી મળસે.

વરોડરા—બુકસેલર રણછોડલાલ મોતીરામની દુકા-
નેથી વેચાતી મળસે.

ડાકોર—બુકસેલર ત્રીભાવન રણછોડની દુકાનેથી
વેચાતી મળસે.

અમરવાદ—બુકસેલર જગજીવન દલપતની દુકાને-
થી વેચાતી મળસે.

જ્યાંય લેનારા ઘરાંદાએ નીચે લખેલે ઠે-
કાણેથી મંગાવી લેતી કમીશન સારું અપવામાં
આવસે. છુટક એક નકલ મંગાવનારે પોસ્ટની ટી-
કોટના અડધે આના વધારે મોકલવા.

મેહુતા જનનાદાસ ભગવાનદાસ
ની કુપતી.

ઠેકાણું ભૂલેશ્વર આગળ કીનારીવાલા
બીહારીલાલ દુરગાદાસની દુકાને

